

AKCIJA

ZAKLJUČNI RAČUNI 1982

V zvezi sindikatov že več let posvečamo posebno pozornost sprotne obravnavanju rezultatov gospodarjenja v organizacijah združenega dela. Te aktivnosti smo poimenovali »akcija zaključni računi OZD«.

Namen te akcije je, da bi dali večji prispevek k pospešenemu razvoju družbenoekonomskih in družbeno-političnih odnosov, da bi delavce spodbudili k aktivnejšemu sodelovanju pri obravnavi in ocenjevanju rezultatov svojega dela in gospodarjenja z družbenimi sredstvi. Tako postaja delavec resničen gospodar pogojev, sredstev in rezultatov svojega dela ter svojega družbenega položaja v vsaki samoupravni organizaciji in skupnosti. Ker so aktivnosti v zvezi z obravnavo rezultatov gospodarjenja v zadnjem obdobju manj intenzivne, smo se v organih ZS že pred časom odločili, da se moramo na akcijo vsebinsko, politično in organizacijsko temeljito pripraviti. Predvsem pa velja poudariti: skrajni čas je, da akcija preraste v splošno družbeno aktivnost vseh delavcev, v boj za boljše gospodarjenje v sleherni organizaciji združenega dela.

V skladu z navedenimi cilji in nameni je občinski svet ZS na lanskim decembrski seji sprejel program in rokovnik za pripravo in izvedbo vseh aktivnosti v občini in OZD. V programu aktivnosti smo dali poseben poudarek informacijam in poročilom poslovnih organov, ki niso bila pripravljena v skladu z našimi usmeritvami, morajo pa biti kvalitetna in razumljiva ter naj omogočijo delavcem, da bodo analizirali stanje in probleme in sprejeli program razvoja, za tekoče leto. Poleg pomoči poslovnih organov bodo sili družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje zagotovili delavcem v ozdih, da bodo dobili poročila o sredstvih, ki jih združujejo zunaj svojih tozdov na osnovi samoupravnih sporazumov ali zakonov.

V vseh navedenih aktivnostih bo dan poseben poudarek tistim ozdom,

ki bodo izkazali izgubo ali bodo poslovali z motnjami.

Po sprejetem programu se v aktivnosti v ozdih vključujejo poleg organizacij ZS še delavski sveti, organi samoupravnih delavskih kontrol, osnovne organizacije ZK in ZSMS ter interna glasila. Vsi ti morajo na osnovi razprave o rezultatih gospodarjenja oceniti delo poslovnih organov in ocene predložiti zborom delavcev.

V občini pri teh aktivnostih sodelujejo izvršni svet naše občinske skupščine, služba družbenega knjigovodstva, medobčinska gospodarska zbornica, družbeni pravobranilec samoupravljanja, posebej pa še občinski komite ZKS in občinska konferenca ZSMS.

Vse aktivnosti po sprejetem rokovniku potekajo do 28. februarja. Marča bo občinski svet ZS na razširjeni seji ocenil potek in izvedbo akcije. Prepričani smo, da bodo skupna prizadevanja vseh delavcev v tej akciji dala ugodne rezultate.

STEFAN TEMLIN

NAŠI DELOVNI LJUDJE IN OBČANI O SEBI IN O SVOJEM DELU

Sto let Finkove mame

Biti star sto let pomeni roditi se še v prejšnjem stoletju in preživeti mladost v času, ki je bil drugačen od današnjega. Ni veliko ljudi, ki dočakajo tako visoko starost. Antonija Fink, ki živi zdaj pri vnučkinji Aniti Brumen in njenemu možu Janezu na Agrokombinatski 25 v Zalogu, pa je ena naših redkih občanek, ki slavijo ta visok življenjski jubilej: 15. januarja je namreč praznovala stoti rojstni dan. Vendar pa v njeni družini visoka starost ni nič nenavadnega, saj so tudi nekateri njeni bratje in sestre živeli osemdeset let in več.

Antonija Fink, kot dekle se je pisala Kocjančič, se je rodila v Dobrunjah, v družini z dvanajstimi otroki, od katerih pa je danes živa le še ona. Vsi njeni bratje in sestre so se, takoj ko so bili dovolj odrasli, zaposlili, medtem ko je ona, bila je med najmlajšimi, saj sta se staršem za njo rodila le še dva otroka, ostala doma in gospodinjila. Dvaindvajset let stara se je poročila z Alojzom Finkom, modelnim mizarjem v papirnici Vevče. V zakon je prinesla štiri majhne otroke, katerih mati, prva žena Alojza Finka in hkrati tudi njena sestra, je umrla kmalu po rojstvu deklice Danice. Kasneje pa sta se Finkovi rodila še sin Etbin in hči Elizabeta.

NAJVEČJA ŽELJA: MIR NA SVETU

Do močve upokojitve (okoli leta 1935) je družina stanovala na Vevču, v majhni hiši znotraj papirniškega obzidja, ki je bila last papirniških delničarjev. Ko je Alojz prenehal delati v papirnici, je moral z ženo Antonijo in hčerko Elizabeto, ki je še edina od vseh otrok bila doma, zapustiti hišo. Vsi trije so se preselili k hčerki Danici v Kašelj.

Finkovi so bili vseskozi napredna, delavska družina. Zato so jim pred vojno in med njo pogostokrat preiskovali hišo. Težko življenje do konca druge svetovne vojne ni moglo iti brez sledu mimo Finkove mame. Če bi jo namreč vprašali, kaj je njena največja želja, bi vam dejala: »Da bi bil mir na svetu.« Vedno, kadar vidi na televiziji prizore iz kakršnihkoli bitk, jo to tako presune, da začne jokati.

DANAŠNJI SVET JE DRUGAČEN OD VČERAŠNJEGA

Finkovo mamo še vedno zanima vse, kar se dogaja po svetu.

Rada gleda televizijo; še pred nekaj leti, dokler ji ni opešal vid, je veliko brala, sicer pa še vedno rada lista po revijah in opazuje fotografije. Televizija je Finkovi mami okno v svet. Pred njo spoznava kraje in ljudi, ki jih v življenju ni imela priložnosti videti. Njen svet je bil zožen le na okolič, v kateri je stanovala. Ko ji je bilo že 82 let, so jo njeni domači prvič odpeljali na morje, v Postojnsko jamo, Zagreb, Maribor, Celje, zadnjič pa se je na pot podala pred šestimi leti, in sicer v Novi grad. Vsemu se je čutila, kajti v spominu ima svet, kakršni je obstajal v letih, ko je bila še mlajša. Zato se včasih, zlasti takrat, kadar gleda kmetijske oddaje na televiziji, začudi in reče: »Jaz pa sem mislila, da je povsod še sama revščina.«

V sobi Finkove mame pa je še čutili diš starih časov. Omara, komoda in mizica, pohištvo, ki so ga izrezljale in oblikovale roke njenega moža, pa 150 let stara ura, ki še vedno tiktaka na steni, so predmeti, ki so se leta 1968 (sedem let po močvi smrti) preselili skupaj z njo iz Kašlja v Zalog k vnučkinji Aniti. Med njimi se počuti domače.

VNUKI, PRAVNUKI IN PRAPRAVNUKI SO JO POMLAJEVALI

V človekovem življenju so veseli in žalostni dogodiljaji. Če bi Antonijo Fink vprašali, kateri je bil najbolj vesel trenutek v njenih stotih letih, bi vam povedala, da je bilo to ob koncu druge svetovne vojne, ko se je hčerka Elizabeta vrnila živa iz taborišča. Najbolj žalostne ure svojega življenja pa je preživljala ob smrti svojih domačih, saj je bila nanje zelo navezana. Tonca, kot ljubše kličejo Finkovo mamo njeni najbližji, je bila štirinajstletna, ko je umrla.

otrokom kot prava mati; nikoli ni med njimi in svojima otrokoma delala razlik. Potem, ko so prišli vnuki, pravniki in prapravniki, je svojo ljubezen prenesla nanje. Tudi pazila je nanje, kadar so bili njihovi starši v službi.

Leto in pol star prapravnuk Peter rad zleze svoji praprababici v naročje. »Saj si moj fantek, kajne,« ga vpraša Finkova mama, ko se Petrek stisne k njej. In drobni otroški obraz zasije v nasmehu.

Domači vedo, da ima Finkova mama svoja pravila, ki se jih drži že vse življenje; ne pije alkohola, je zmerno, tudi kave spije le skodelico na dan. Včasih je rada jedla meso, zdaj pa sta ji ljubša zelenjava in sadje. Najraje pa ima mlečni močnik, ki ga zna prav skuhati le vnučinja Anita in morda še pravnukinja, prav tako Anita.

Sicer pa je Antonija Fink za svojo starost še kar čila. Muči jo sicer revma, nekoliko slabše vidi in sliši, kar pa je za njeno leta povsem razumljivo; spi pa že več let bolj rahlo. Poleti se zabaja na balkonu, drugače pa se zadržuje v stanovanju. Tudi spomin ima še kar dober, le nekaj več časa potrebuje, da obnovi dogodiljaje. Še vedno se sama oblači, umiva in pospravlja posteljo.

Prav je, da ob koncu tudi povemo, da ima Antonija Fink 12 vnukov in vnučkinj, 11 pravnukov in pravnukinj; najmlajši ima šele 7 mesecev, najstarejši pa že 11 let.

BESEDILO IN SLIKA: DARJA JUVAN

SZDL V LETU 1983

(Nadaljevanje s I. strani)

Ker temeljijo usmeritve letošnjega programa na poročilo o delu konference in njenih organov, je nujno, da smo zapisali takšen sklop nalog in opravil, ki bodo v boju za uresničitev dogovorjenih ciljev v naši družbi zagotavljala maksimalno angažiranje vseh frontnih delov. V naših okolišjih je še vse preveč ponavljanja znanih stališč in splošnih besed, vse preveč je goste besednosti in še vedno je veliko premalo opravljenih tistih nalog, ki naj konkretne družbene probleme resnično rešujejo tudi v praksi.

Uresničevanje in utrjevanje SZDL zahteva takšno programsko usmeritev, ki bo pospeševala in utrjevala družbenoekonomski, samoupravni in politični položaj delovnih ljudi in občanov. Zato mora biti SZDL akcijsko sposobna v demokratičnem sodelovanju z vsemi frontnimi deli znotraj nje povezovati in angažirati najširšo množico delovnih ljudi in občanov. To pa pomeni, da mora sproti spremljati problematiko na raznih področjih dela in družbenega življenja, obenem pa oblikovati takšna stališča, ki bodo to problematiko na najučinkovitejši in najhitrejši način tudi reševala.

Da pa bi bila SZDL sposobna uresničevati svojo družbeno funkcijo, mora biti tudi dobro organizirana. Zato je izredno pomembno, da jo je čutili v vseh okolišjih — od hišnih, terenskih, uličnih in vaških odborov preko krajevne do občinske organizacije SZDL. Utrditve organizacijskih oblik je še toliko pomembnejša zaradi lažjih kadrovskih, vsebinskih in organizacijskih priprav na letošnje volilno programsko sejo vseh organizacij SZDL.

V ospredju skupne frontne aktivnosti SZDL so naloge, ki se nanašajo na družbenoekonomski razvoj, delegatski sistem, uresničevanje načela delavske politike ter kadrovske priprave na volitve tako v SZDL kakor v samoupravnih interesih skupnosti, uveljavljanje demokratičnega izražanja in usklajevanja pluralizma samoupravnih interesov, uresničevanje komunalnega sistema itd. Na ta način se občinska organizacija SZDL aktivno vključuje v oblikovanje programa občinske skupščine, še posebno družbenopolitičnega zbora. Pri tem velja opozoriti na to, da bo prek organov in oblik dela v SZDL potrebno zagotoviti dosledno uresničevanje že sprejetih sklepov, usmeritev in dogovorov, ki predstavljajo dolgoročne zastavljene naloge.

Zavedajoč se odgovornosti SZDL pri aktiviranju delovnih ljudi in občanov za uresničevanje stabilizacijskih prizadevanj, bomo vložili vse napore, da v boju za večjo produktivnost in večjo gospodarsko rast sodelujemo in vložimo več naporov prav vsi. Posebno pozornost bomo posvetili drobnemu gospodarstvu in storitveni obrti, kmetijstvu ter preskrbi občanov (delo potrošniških svetov), raziskovalni dejavnosti, prestrukturiranju gospodarstva (ter vsemu, kar je s tem povezano), zaposlovanju in štipendiranju, družbenemu varčevanju ter racionalnejši izkoriščenosti dobrin, gibanju osebne, splošne, skupne in investicijske porabe, utrjevanju hišne samouprave ter samoupravne organiziranosti skupnosti stanovalcev, komu-

nalni dejavnosti, uresničevanju programa II. in III. samopri-spevka itd.

Pri nadaljnji graditvi, utrjevanju in funkcioniranju družbeno-političnega sistema bomo delo usmerjali predvsem:

— v utrjevanje delegatskega in skupščinskega sistema s posebnim poudarkom na osebni in skupni odgovornosti za učinkovito delovanje sistema in razmer v občini, kadrovske politiki, predvsem pa različnim oblikam usposabljanja in izobraževanja delegatov ter njihove odgovornosti za učinkovito delovanje našega sistema;

— v uresničevanje že sprejetih sklepov ter nadaljnega dograjevanja, predvsem pa utrjevanja samoupravne organiziranosti krajevne samouprave ter delovne komunalnega sistema v občini in mestu;

— v družbeno dograjevanje, samoupravno sporazumevanje, predvsem pa v ustvarjanje politične volje za družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje, z večjim poudarkom na odgovornosti do uresničevanja dogovorjenega;

— v informiranje in obveščanje ter politično propagando, pri čemer bomo vztrajali pri zahtevi, da dobe vsi delegati kratka in razumljiva gradiva na dom, obenem pa si bomo prizadevali, da bo občinsko glasilo Naša skupnost še kvalitetnejše;

— v reševanje kadrovskih, prostorskih ter drugih problemov, ki so povezani z delovanjem družbenih organizacij in društev, s prizadevanjem po trajnejšem zagotavljanju materialne osnove, kar so tudi dolgoročna osnovna stališča seje OK SZDL o družbenih organizacijah in društvih, ki jih moramo uresničiti.

Pri družbenih dejavnostih bo naša skrb usmerjena v uresničevanje svobodne menjave dela, uvajanje elementov celodnevne osnovne šole, usmerjenemu izobraževanju, uresničevanju nalog s področja socialnega varstva (alkoholizem, pomoč starejšim občanom, socialna pomoč itd.). V okviru kadrovskih priprav ob izteku 2-letnega mandata predsednikov skupščin ter zborov SIS pa bo potrebno takoj pričeti z evidentiranjem.

Poseben poudarek in vso skrb bomo posvetili organiziranosti SZDL. Ne gre za organiziranost v hišah, ulicah, KS oziroma občini, gre za oblike urejenega dela, za odgovornost v SZDL kot fronti. Večji poudarek moramo dati frontnosti SZDL ter odgovornosti posameznih delov za uresničevanje dogovorjenega na vseh ravneh. Delu koordinacijskih odborov, svetov in komisijam moramo posvetiti več pozornosti (tudi njihovi kadrovski zasledbi) kot sprejetim dogovorom le-teh.

Ker letos poteče 4-letni mandat konference, njenim organom ter vodstvu SZDL na vseh ravneh, je nujno, da pričnemo z vsebinskimi, organizacijskimi in kadrovskimi pripravami že v začetku leta, saj bomo le tako lahko to nalogo kvalitetno izpeljali.

Pri ljudski obrambi in družbeni samozasčitvi bomo nadaljevali z izobraževanjem in usposabljanjem delovnih ljudi in občanov za to področje. Ena osnovnih nalog na tem področju pa bo priprava in izvedba akcije NNPP 82 »Potres v Ljubljani«, ki bo od vseh nas zahtevala maksimalno angažiranost in najodgovornejši odnos. Prav tako pa bomo tudi v prihodnje nadaljevali z ustaljenimi aktivnostmi, ki izhajajo iz tega področja.

JOŽE PETEK

ZDRUŽENE MOČI ZA ODPRAVO IZGUB

(Nadaljevanje s I. strani)

Seveda pa to ne pomeni, da dohodkovnih odnosov v sozdu ne bi bilo mogoče še bolje opredeliti, za kar obstaja stalna pripravljavnost.

Komunisti so tudi dali pobudo za preučitev možnosti za solidarno pomoč, če bi v Julonu morali izplačevati zajamčene osebne dohodke. Predlagali so tudi strokovno pomoč delavcev iz delovne

skupnosti in drugih dveh delovnih organizacij pri pripravi sanacijskega programa in operativni posvetovalni organ.

Sprotno, natančno obveščanje vseh delavcev v sozdu o uresničevanju nalog v zvezi z odpravo izgube v Julonu pa bo po mnenju komunistov prav gotovo spodbudilo še večjo pripravljenost v sozdu za skupno reševanje tega problema.

STANKA RITONJA

Trdni temelji razvoja

(Nadaljevanje s I. strani)

Izobraževalni programi bodo potekali v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela. Organizirani bodo v obliki pogovorov o najaktualnejših političnih in gospodarskih zadevah. Vodili jih bodo člani skupnega občinskega predavateljskega aktivna, ki ga sestavljajo najodgovornejši nosilci funkcij v delegatskem in političnem življenju občine, najodgovornejši nosilci funkcij v temeljnih samoupravnih skupnostih, s teoretičnimi izhodišči pa bodo prireditelji na pomoč strokovnjaki delavske univerze.

Vsak tak pogovor bi morali v krajevnih skupnostih in ozdih izkoristiti tudi za oceno delovanja delegacij v prvem letu tretjega delegatskega mandata in za poglavljen pogovor z delegati o te-

žavah in problemih pri njihovem delegatskem delovanju. Seveda pa bo potrebnost na podlagi skupnih ugotovitev zagotoviti boljše možnosti za delo delegatov in delegacij v okviru realnih družbenih možnosti.

Program usposabljanja bo potekal v dveh delih, in sicer prvi del februarja in marca, drugi del pa septembra in oktobra. Obravnavane zadeve bodo aktualne, saj bo govor o delovanju političnega sistema socialističnega samoupravljanja in vlogi subjektivnega dejavnika v naši družbi, o vlogi in načinu samoupravnega planiranja, pa tudi o nacionalnem vprašanju, vlogi krajevnih organizacij SZDL ipd.

V izobraževalni cikel se bosta vključili tudi naši občinski glasili: Naša skupnost bo večkrat in obširneje poročala o širših aspektih, pomembnejših za delegatsko izobraževanje. Delegatska tribuna pa bo uvedla posebno izobraževalno rubriko, ki bo v njej govor o praktičnih vprašanjih delegatskega delovanja. MARKO ROTH

NOVI PROSTORI KURIVOPRODAJE

Prostori trgovskega podjetja Kurivoprodaja ob Letališki cesti dobivajo lepšo, bolj urejeno podobo. Kupce pa bo še zlasti razveselila večja izbira izdelkov, ki jih bodo v prihodnje lahko kupovali tukaj, saj je bil doslej izbor zaradi prostorske stiske manjši. Konec tega meseca se bodo namreč odprla vrata nove stavbe, v kateri bodo prodajali vodovodno inštalacijski material, peči za centralno ogrevanje, radiatorje, sanitarno keramiko, razna lepila, tople ponde, keramične ploščice, premaze za les, orodja in še kaj. Kupcem bo v pomoč pri izbiri tudi stalna razstava gradbenega materiala, na voljo pa jim bo tudi svetovalna služba.

»To je samo del celotnega objekta, ki smo ga namenili zgraditi,« je povedal direktor Kurivoprodaje inženir Tone Dobnik. »Z naložbo, za katero smo večino

denarja zbrali sami, bomo nadaljevali, čim bo to mogoče. Naša želja je, da bi kupec na enem prostoru dobil vse, kar potrebuje za gradnjo hiše, njeno vzdrževanje in za delo na vrtu.«

Ze nekaj časa pa pri Kurivoprodaji skladiščijo premož v posebne bokse, ki so prvi te vrste v državi in so tudi del načrtovane naložbe. Tako potrebujejo za shranjevanje premoga manj prostora, premož se bolje ohrani, pa tudi razkladanje in nakladanje je lažje. Za zdaj imajo le šest takih boksov, v prihodnje pa nameravajo na ta način skladiščiti ves premog. Konec tega meseca pa se bo v nove prodajne prostore na koncu boksov, nasproti že prej omenjenega novega poslojpa, preselila tudi prodaja premoga.

Splošni nameravajo pri Kurivoprodaji asfaltirati preostali del dvorišča, porušiti staro prodajalno premož in urediti zunanost še drugih poslojov, kar bo prispevalo k temu, da bo prodajni center Kurivoprodaje v Mostah res sodobna trgovina.

DARJA JUVAN

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

V Železniškem gospodarstvu Ljubljana že dolgo vrednotijo usmerjanje mladine v železničarske poklice kot eno prednostnih svojih dejavnosti. Zato vsako leto vabijo na seznanjanje z njih poklici učence osmega razreda naših osnovnih šol. Letos pa so napravili še korak naprej: sredi januarja so povabili na ogled centralnih delavnic v Polju, tovrstnega terminala v Mostah in železničarske ljubljanske šole tudi delavce, ki se na šolah poklicno ukvarjajo z usmerjanjem v poklice. Vsekakor pohvale vreden primer, ki sicer res ni več popolnoma osamljen, vsekakor pa bi naj spodbudil tudi tiste, ki se še ne vključujejo dovolj v poklicno usmerjanje naših mladih rodov.